

Nr 191.

Godkänd av första kammaren den 4 maj 1920.

Godkänd av andra kammaren den 4 maj 1920.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser angående val av lekmannaombud vid kyrkomöte.

(Konstitutionsutskottets ntlåtande nr 34.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen ville besluta sådan ändring i lagen om kyrkomöte, att omedelbara val av lekmannaombud vid kyrkomötet införes, att kvinnor medgivas valbarhet samt att val till lekmannaombud förrättas inom varje församling».

De i förevarande motion framlagda förslagen till ändrade bestämmelser rörande valen av lekmannaombud vid kyrkomötet äro enligt riksdagens mening värda beaktande. Vad först förslaget om borttagandet av det indirekta valsättet beträffar, är att märka, att detsamma vid tiden för kyrkomötets tillkomst var synnerligen allmänt förekommande, men numera blott i undantagsfall kommer till användning; de skäl, som förr motiverade detsamma, synas också, med samfärdselns utveckling och folkbildningens stigande, hava förlorat åtskilligt av sin betydelse. Det av motionären föreslagna införandet av omedelbara val vid val av lekmannaombud till kyrkomötet synes också väl ägnat att giva väljarna ett starkare intresse för dessa val och därmed att skapa ett allmännare del-

tagande i desamma. Å andra sidan kan icke förnekas, att på grund av det ringa antalet ombud de omedelbara valen kunna medföra vissa olägenheter. Då riksdagen vill ansluta sig till nu ifrågavarande del av motionärens förslag, anser riksdagen en närmare prövning vara av nöden, och hemställer därför om skrivelse till Eders Kungl. Maj:t med begäran om utredning av frågan. I samband med en sådan utredning bör, enligt riksdagens mening, frågan om ett utvidgande av lekmannarepresentationen såväl inom kyrkomötet som i övrigt inom kyrkan upptagas, då ett sådant utvidgande synes stå i nära sammanhang med införande av omedelbara val av lekmannaombud.

Motionärens förslag, att även kvinnor skall medgivas valbarhet vid här berörda val, anser sig riksdagen likaledes böra biträda. Denna reform synes nämligen utgöra en följdriktig utsträckning även till detta område av de beslut rörande kvinnors valbarhet vid politiska och kommunala val vilka redan av riksdagen fattats.

Vad slutligen beträffar motionärens förslag, att val av lekmannaombud skulle förrättas inom varje kyrkoförsamling, bygger detta givetvis på förutsättningen, att motionärens hemställan om införande av omedelbart valsätt skulle bifallas och kan därför ej i sin ursprungliga form antagas. Grundtanken i detta förslag anser sig emellertid riksdagen, på de av motionären anförda skälen, böra biträda och har därför för sin del antagit lagändring av innehåll, att valkrets vid val av elektorer för val av lekmannaombud vid kyrkomötet skall utgöras av kyrkoförsamling.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen

dels anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta utreda, under vilka förutsättningar ett införande av direkta val av lekmannaombud till kyrkomötet må kunna, i samband med en utvidgad lekmannarepresentation i övrigt inom kyrkan, genomföras, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill en dylik utredning kan föranleda;

dels anmäla, att riksdagen för sin del antagit följande

Förordning

angående

ändrad lydelse av § 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte

den 16 november 1863.

Härigenom förordnas, att § 5 av förordningen angående allmänt kyrkomöte skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 5.

Inom varje *kyrkoförsamling* äga samtliga å kyrkostämma röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor och en suppleant. Om kallelse till det sammanträde, ävensom ställe därför, gälle vad i avseende å kyrkostämma särskilt är stadgat.

Two eller flera kyrkoförsamlingar inom samma stift och valdistrikt må om gemensam elektor sig förena.

Vid val av lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift vardera ett och de övriga stiftet vardera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång av Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedda elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, av domkapitlet förordnad valförrättare. Därvid skola elektorerna, med slutna sedlar, var för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämma röstberättigade *personer*, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften av de avgivna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, därvid blivit utsett, upprättar valförrättaren en förteckning, varå uppdragas, därest ingen blivit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som därpå företages, må icke avse andra än de i förteckningen uppförda personer; och äro de valda, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal avgör lotten.

För varje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse av ombudets förfall, i dess ställe i mötet delta.

Val för Stockholms stad verkställs på ovan föreskrivna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Stockholm den 4 maj 1920.

Med undersätlig vörndnad.